

STUDIEGEBIED ALGEMENE VORMING

**Modulaire opleiding
Humane Wetenschappen ASO3
AO AV 008**

Inhoud

1	Deel 1 Opleiding	5
1.1	Korte beschrijving	5
1.1.1	Inhoud	5
1.1.2	Modules	5
1.2	Plaats van de opleiding in het studiegebied	6
1.3	Studieduur	6
1.4	Modules en leertraject	7
1.4.1	Modules	7
1.4.2	Leertraject	8
2	Deel 2 Modules	9
2.1	Module ASO3-B Aardrijkskunde 1 (040)	9
2.1.1	Instapvereisten	9
2.1.2	Studieduur	9
2.1.3	Basiscompetenties	9
2.2	Module ASO3-B Aardrijkskunde 2 (041)	9
2.2.1	Instapvereisten	9
2.2.2	Studieduur	9
2.2.3	Basiscompetenties	9
2.3	Module ASO3-B Aardrijkskunde 3 (042)	9
2.3.1	Instapvereisten	9
2.3.2	Studieduur	9
2.3.3	Basiscompetenties	9
2.4	Module ASO3-B Engels 1 (043)	10
2.4.1	Instapvereisten	10
2.4.2	Studieduur	10
2.4.3	Basiscompetenties	10
2.5	Module ASO3-B Engels 2 (044)	10
2.5.1	Instapvereisten	10
2.5.2	Studieduur	10
2.5.3	Basiscompetenties	10
2.6	Module ASO3-B Engels 3 (045)	10
2.6.1	Instapvereisten	10
2.6.2	Studieduur	10
2.6.3	Basiscompetenties	10
2.7	Module ASO3-B Duits 1 (146)	11
2.7.1	Instapvereisten	11
2.7.2	Studieduur	11
2.7.3	Basiscompetenties	11
2.8	Module ASO3-B Duits 2 (147)	11
2.8.1	Instapvereisten	11
2.8.2	Studieduur	11
2.8.3	Basiscompetenties	11
2.9	Module ASO3-B Duits 3 (148)	11
2.9.1	Instapvereisten	11
2.9.2	Studieduur	11
2.9.3	Basiscompetenties	11
2.10	Module ASO3-B Frans 1 (043)	12
2.10.1	Instapvereisten	12
2.10.2	Studieduur	12
2.10.3	Basiscompetenties	12
2.11	Module ASO3-B Frans 2 (044)	12
2.11.1	Instapvereisten	12
2.11.2	Studieduur	12
2.11.3	Basiscompetenties	12
2.12	Module ASO3-B Frans 3 (045)	12

2.12.1	Instapvereisten.....	12
2.12.2	Studieduur.....	12
2.12.3	Basiscompetenties.....	12
2.13	Module ASO3-B Geschiedenis 1 (049).....	13
2.13.1	Instapvereisten.....	13
2.13.2	Studieduur.....	13
2.13.3	Basiscompetenties.....	13
2.14	Module ASO3-B Geschiedenis 2 (050).....	13
2.14.1	Instapvereisten.....	13
2.14.2	Studieduur.....	13
2.14.3	Basiscompetenties.....	13
2.15	Module ASO3-B Geschiedenis 3 (051).....	14
2.15.1	Instapvereisten.....	14
2.15.2	Studieduur.....	14
2.15.3	Basiscompetenties.....	14
2.16	Module ASO3-B Geschiedenis 4 (052).....	14
2.16.1	Instapvereisten.....	14
2.16.2	Studieduur.....	14
2.16.3	Basiscompetenties.....	14
2.17	Module ASO3-B Biologie (053).....	15
2.17.1	Instapvereisten.....	15
2.17.2	Studieduur.....	15
2.17.3	Basiscompetenties.....	15
2.18	Module ASO3-B Chemie (054).....	15
2.18.1	Instapvereisten.....	15
2.18.2	Studieduur.....	15
2.18.3	Basiscompetenties.....	15
2.19	Module ASO3-B Fysica (055).....	16
2.19.1	Instapvereisten.....	16
2.19.2	Studieduur.....	16
2.19.3	Basiscompetenties.....	16
2.20	Module ASO3-B Nederlands 1 (056).....	17
2.20.1	Instapvereisten.....	17
2.20.2	Studieduur.....	17
2.20.3	Basiscompetenties.....	17
2.21	Module ASO3-B Nederlands 2 (057).....	17
2.21.1	Instapvereisten.....	17
2.21.2	Studieduur.....	17
2.21.3	Basiscompetenties.....	17
2.22	Module ASO3-B Nederlands 3 (058).....	18
2.22.1	Instapvereisten.....	18
2.22.2	Studieduur.....	18
2.22.3	Basiscompetenties.....	18
2.23	Module ASO3-B Wiskunde 1 (059).....	19
2.23.1	Instapvereisten.....	19
2.23.2	Studieduur.....	19
2.23.3	Basiscompetenties.....	19
2.24	Module ASO3-B Wiskunde 2 (060).....	19
2.24.1	Instapvereisten.....	19
2.24.2	Studieduur.....	19
2.24.3	Basiscompetenties.....	19
2.25	Module ASO3-B Wiskunde 3 (061).....	20
2.25.1	Instapvereisten.....	20
2.25.2	Studieduur.....	20
2.25.3	Basiscompetenties.....	20
2.26	Module ASO3-B Wiskunde 4 (062).....	20
2.26.1	Instapvereisten.....	20
2.26.2	Studieduur.....	20

2.26.3	Basiscompetenties.....	20
2.27	Module HUM3 Organisatie en Samenhang (076).....	21
2.27.1	Instapvereisten.....	21
2.27.2	Studieduur.....	21
2.27.3	Basiscompetenties.....	21
2.28	Module HUM3 Identiteit en Normering (077).....	21
2.28.1	Instapvereisten.....	21
2.28.2	Studieduur.....	21
2.28.3	Basiscompetenties.....	21
2.29	Module HUM3 Communicatie en Expressie (078).....	22
2.29.1	Instapvereisten.....	22
2.29.2	Studieduur.....	22
2.29.3	Basiscompetenties.....	22
2.30	Module HUM3 Onderzoekscompetentie Humane Wetenschappen (079).....	22
2.30.1	Instapvereisten.....	22
2.30.2	Studieduur.....	22
2.30.3	Basiscompetenties.....	22
3	Deel 3 Vakoverschrijdende eindtermen.....	23
3.1	Leren leren.....	23
3.2	Sociale vaardigheden.....	23
3.3	Gezondheidseducatie.....	24
3.4	Opvoeden tot burgerzin.....	24
3.5	Milieueducatie.....	24

1 Deel 1 Opleiding

1.1 Korte beschrijving

1.1.1 Inhoud

De opleiding **Humane Wetenschappen** bestaat uit twee delen:

- basisvorming derde graad ASO
- het specifiek gedeelte

Deze opleiding is analoog aan het leerplichtonderwijs.

1.1.2 Modules

De opleiding **Humane Wetenschappen** bestaat uit 27 modules. De modules zijn:

- ASO3-B Aardrijkskunde 1
- ASO3-B Aardrijkskunde 2
- ASO3-B Aardrijkskunde 3
- ASO3-B Engels 1
- ASO3-B Engels 2
- ASO3-B Engels 3
- ASO3-B Duits 1
- ASO3-B Duits 2
- ASO3-B Duits 3
- ASO3-B Frans 1
- ASO3-B Frans 2
- ASO3-B Frans 3
- ASO3-B Geschiedenis 1
- ASO3-B Geschiedenis 2
- ASO3-B Geschiedenis 3
- ASO3-B Geschiedenis 4
- ASO3-B Biologie
- ASO3-B Chemie
- ASO3-B Fysica
- ASO3-B Nederlands 1
- ASO3-B Nederlands 2
- ASO3-B Nederlands 3
- ASO3-B Wiskunde 1
- ASO3-B Wiskunde 2
- ASO3-B Wiskunde 3
- ASO3-B Wiskunde 4
- HUM3 Organisatie en Samenhang
- HUM3 Identiteit en Normering
- HUM3 Communicatie en Expressie
- HUM3 Onderzoekskompetentie Humane Wetenschappen

De totale opleiding omvat 1860 Lt.

1.2 Plaats van de opleiding in het studiegebied

Nr.	Opleidingen	Code	Les-tijden	Niveau
1	Economie	AO AV 002	1960	ASO 2
2	Humane Wetenschappen ASO2	AO AV 003	1960	ASO 2
3	Wetenschappen	AO AV 004	1880	ASO 2
4	Economie - Moderne Talen	AO AV 006	1980	ASO 3
5	Economie - Wiskunde	AO AV 007	2000	ASO 3
6	Humane Wetenschappen ASO3	AO AV 008	1860	ASO 3
7	Moderne Talen - Wetenschappen	AO AV 009	2060	ASO 3
8	Moderne Talen - Wiskunde	AO AV 010	2000	ASO 3
9	Wetenschappen - Wiskunde	AO AV 011	2080	ASO 3
10	Opfris Tweede Graad ASO	AO AV 017	220	ASO 2
11	Opfris Tweede Graad TSO	AO AV 018	220	TSO 2
12	Opfris Derde Graad ASO	AO AV 019	380	ASO 3
13	Opfris Derde Graad TSO	AO AV 020	340	TSO 3
14	Aanvullende algemene vorming	AO AV 021	780	

1.3 Studieduur

1860 Lt AV
DIPLOMA SECUNDAIR ONDERWIJS

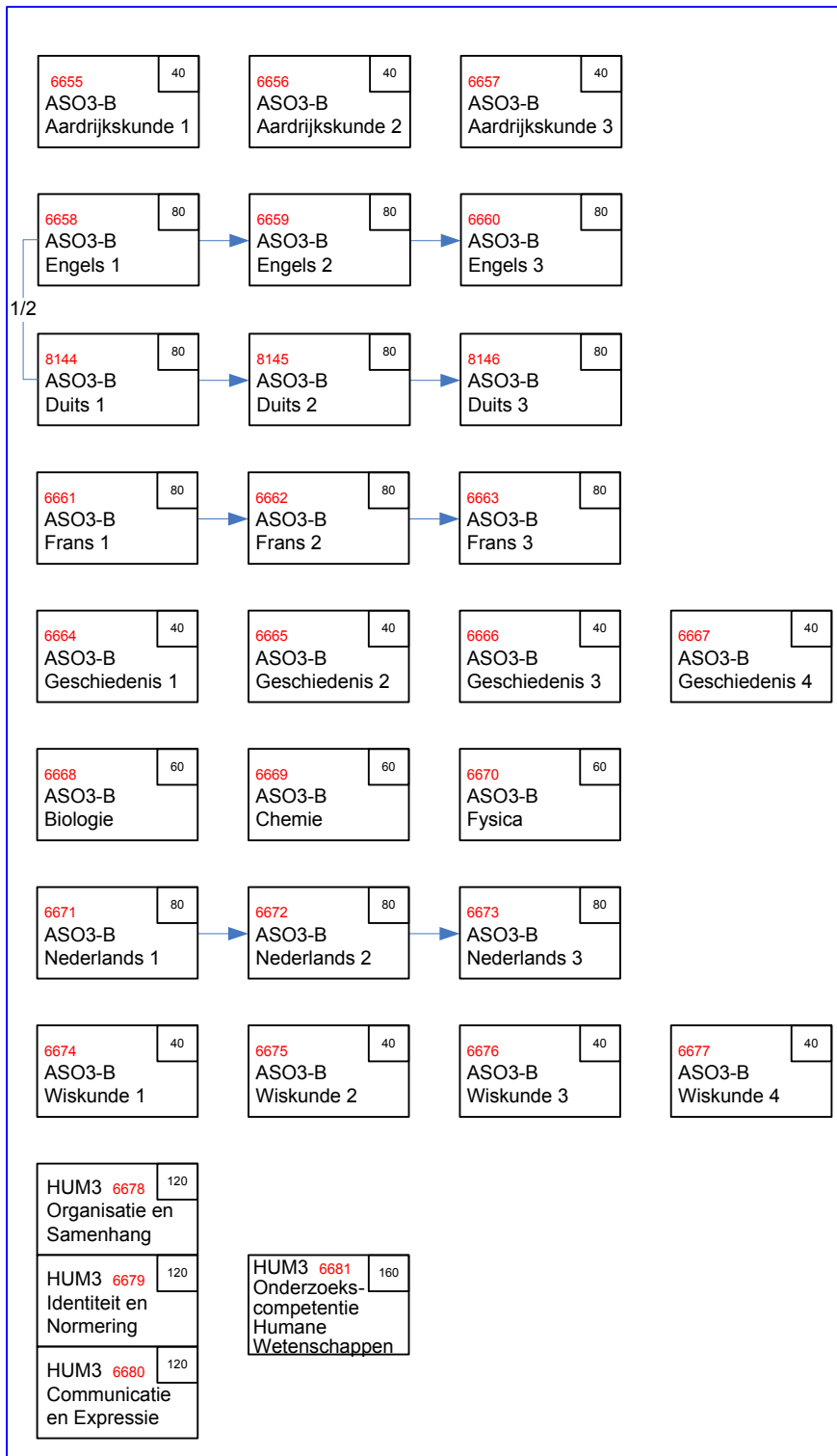
1.4 Modules en leertraject

1.4.1 Modules

Naam	Code	Lestijden	Vak
ASO3-B Aardrijkskunde 1	M AV G040	40	Aardrijkskunde
ASO3-B Aardrijkskunde 2	M AV G041	40	Aardrijkskunde
ASO3-B Aardrijkskunde 3	M AV G042	40	Aardrijkskunde
ASO3-B Engels 1	M AV G043	80	Engels
ASO3-B Engels 2	M AV G044	80	Engels
ASO3-B Engels 3	M AV G045	80	Engels
ASO3-B Duits 1	M AV G146	80	Duits
ASO3-B Duits 2	M AV G147	80	Duits
ASO3-B Duits 3	M AV G148	80	Duits
ASO3-B Frans 1	M AV G046	80	Frans
ASO3-B Frans 2	M AV G047	80	Frans
ASO3-B Frans 3	M AV G048	80	Frans
ASO3-B Geschiedenis 1	M AV G049	40	Geschiedenis
ASO3-B Geschiedenis 2	M AV G050	40	Geschiedenis
ASO3-B Geschiedenis 3	M AV G051	40	Geschiedenis
ASO3-B Geschiedenis 4	M AV G052	40	Geschiedenis
ASO3-B Biologie	M AV G053	60	Biologie
ASO3-B Chemie	M AV G054	60	Chemie
ASO3-B Fysica	M AV G055	60	Fysica
ASO3-B Nederlands 1	M AV G056	80	Nederlands
ASO3-B Nederlands 2	M AV G057	80	Nederlands
ASO3-B Nederlands 3	M AV G058	80	Nederlands
ASO3-B Wiskunde 1	M AV G059	40	Wiskunde
ASO3-B Wiskunde 2	M AV G060	40	Wiskunde
ASO3-B Wiskunde 3	M AV G061	40	Wiskunde
ASO3-B Wiskunde 4	M AV G062	40	Wiskunde
HUM3 Organisatie en Samenhang	M AV 076	120	Cultuurwetenschappen Sociologie Media Maatschappelijke vorming Psychologie
HUM3 Identiteit en Normering	M AV 077	120	Cultuurwetenschappen Sociologie Media Maatschappelijke vorming Psychologie
HUM3 Communicatie en Expressie	M AV 078	120	Cultuurwetenschappen Sociologie Media Maatschappelijke vorming Psychologie
HUM3 Onderzoekscompetentie Humane Wetenschappen	M AV 079	160	Cultuurwetenschappen Sociologie Media Maatschappelijke vorming Psychologie

1.4.2 Leertraject

HUMANE
WETENSCHAPPEN
ASO3
34692 1860 Lt

2 Deel 2 Modules

2.1 Module ASO3-B Aardrijkskunde 1 (040)

2.1.1 Instapvereisten

Geen

2.1.2 Studieduur

40 Lt AV

2.1.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen aardrijkskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 21 – 22 – 31

2.2 Module ASO3-B Aardrijkskunde 2 (041)

2.2.1 Instapvereisten

Geen

2.2.2 Studieduur

40 Lt AV

2.2.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen aardrijkskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

8 – 9 – 16 – 23 – 24

2.3 Module ASO3-B Aardrijkskunde 3 (042)

2.3.1 Instapvereisten

Geen

2.3.2 Studieduur

40 Lt AV

2.3.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen aardrijkskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 3 – 7 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 30

2.4 Module ASO3-B Engels 1 (043)

2.4.1 Instapvereisten

Geen

2.4.2 Studieduur

80 Lt AV

2.4.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Engels uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 26 – 27 – 28 – 29 –
30 – 31 – 32 – 33 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.5 Module ASO3-B Engels 2 (044)

2.5.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Engels 1

2.5.2 Studieduur

80 Lt AV

2.5.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Engels uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 19 – 20 – 21 – 22 – 23
27 – 28 – 29 – 30 – 31 – 32 – 34 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.6 Module ASO3-B Engels 3 (045)

2.6.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Engels 2

2.6.2 Studieduur

80 Lt AV

2.6.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Engels uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 19 – 20 – 21
24 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 30 – 31 – 32 – 35 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.7 Module ASO3-B Duits 1 (146)

2.7.1 Instapvereisten

Geen

2.7.2 Studieduur

80 Lt AV

2.7.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Duits uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 21 –

22 – 23 – 24 – 25 – 26 – 30 – 31 – 32 – 33 – 34

2.8 Module ASO3-B Duits 2 (147)

2.8.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Duits 1

2.8.2 Studieduur

80 Lt AV

2.8.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Duits uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 17 – 18 – 21 –

22 – 23 – 24 – 25 – 27 – 28 – 30 – 31 – 32 – 33 – 34

2.9 Module ASO3-B Duits 3 (148)

2.9.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Duits 2

2.9.2 Studieduur

80 Lt AV

2.9.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Duits uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 19 – 20 – 21 –

22 – 23 – 24 – 25 – 29 – 30 – 31 – 32 – 33 – 34

2.10 Module ASO3-B Frans 1 (043)

2.10.1 Instapvereisten

Geen

2.10.2 Studieduur

80 Lt AV

2.10.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Frans uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 26 – 27 – 28 – 29 –
30 – 31 – 32 – 33 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.11 Module ASO3-B Frans 2 (044)

2.11.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Frans 1

2.11.2 Studieduur

80 Lt AV

2.11.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Frans uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 19 – 20 – 21 – 22 – 23
27 – 28 – 29 – 30 – 31 – 32 – 34 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.12 Module ASO3-B Frans 3 (045)

2.12.1 Instapvereisten

De competenties van module ASO3-B Frans 2

2.12.2 Studieduur

80 Lt AV

2.12.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Moderne vreemde talen - Frans uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 19 – 20 – 21
24 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 30 – 31 – 32 – 35 – 36 – 37 – 38 – 39 – 40

2.13 Module ASO3-B Geschiedenis 1 (049)

2.13.1 Instapvereisten

Geen

2.13.2 Studieduur

40 Lt AV

2.13.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen geschiedenis uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 27 – 28

2.14 Module ASO3-B Geschiedenis 2 (050)

2.14.1 Instapvereisten

Geen

2.14.2 Studieduur

40 Lt AV

2.14.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen geschiedenis uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 21 – 22 – 25

2.15 Module ASO3-B Geschiedenis 3 (051)

2.15.1 Instapvereisten

Geen

2.15.2 Studieduur

40 Lt AV

2.15.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen geschiedenis uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 23 – 24

2.16 Module ASO3-B Geschiedenis 4 (052)

2.16.1 Instapvereisten

Geen

2.16.2 Studieduur

40 Lt AV

2.16.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen geschiedenis uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – 21 – 22 – 26 – 29

2.17 Module ASO3-B Biologie (053)

2.17.1 Instapvereisten

Geen

2.17.2 Studieduur

60 Lt AV

2.17.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen natuurwetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Gemeenschappelijke eindtermen: 1-31 (eventueel partim)

B1 – B2 – B3 – B4 – B5 – B6 – B7 – B8 – B9 – B10 – B11 – B12 – B13 – B14 – B15 –

B16 – B17 – B18 – B19 – B20 – B21 – B22 – B23 – B24

2.18 Module ASO3-B Chemie (054)

2.18.1 Instapvereisten

Geen

2.18.2 Studieduur

60 Lt AV

2.18.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen natuurwetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Gemeenschappelijke eindtermen: 1-31 (eventueel partim)

C1 – C2 – C3 – C4 – C5 – C6 – C7 – C8 – C9 – C10 – C11 – C12 – C13 – C14 – C15 –

C16 – C17 – C18 – C19 – C20

2.19 Module ASO3-B Fysica (055)

2.19.1 Instapvereisten

Geen

2.19.2 Studieduur

60 Lt AV

2.19.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen natuurwetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Gemeenschappelijke eindtermen: 1-31 (eventueel partim)

F1 – F2 – F3 – F4 – F5 – F6 – F7 – F8 – F9 – F10 – F11 – F12 – F13 – F14 – F15 –

F16 – F17 – F18 – F19 – F20 – F21 – F22

2.20 Module ASO3-B Nederlands 1 (056)

2.20.1 Instapvereisten

Geen

2.20.2 Studieduur

80 Lt AV

2.20.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Nederlands uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

1 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 9 – 10 – 11 – 12 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 –

21 – 22 – 23 – 24 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 31 – 32 – 33 – 34 – 35 – 36

2.21 Module ASO3-B Nederlands 2 (057)

2.21.1 Instapvereisten

De competenties van de module *ASO3-B Nederlands 1*

2.21.2 Studieduur

80 Lt AV

2.21.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Nederlands uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 8 – 9 – 10 – 11 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 –

21 – 22 – 23 – 24 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 32 – 33 – 34 – 35 – 36

2.22 Module ASO3-B Nederlands 3 (058)

2.22.1 Instapvereisten

De competenties van de module *ASO3-B Nederlands 2*

2.22.2 Studieduur

80 Lt AV

2.22.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen Nederlands uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 8 – 9 – 10 – 11 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 –

21 – 22 – 23 – 24 – 25 – 26 – 27 – 28 – 29 – 30 – 32 – 33 – 34 – 35 – 36

2.23 Module ASO3-B Wiskunde 1 (059)

2.23.1 Instapvereisten

Geen

2.23.2 Studieduur

40 Lt AV

2.23.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen wiskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Algemene eindtermen: 1-13 (eventueel partim)

14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20

2.24 Module ASO3-B Wiskunde 2 (060)

2.24.1 Instapvereisten

Geen

2.24.2 Studieduur

40 Lt AV

2.24.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen wiskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Algemene eindtermen: 1-13 (eventueel partim)

21 – 22 – 23 – 24 – 25 – 31 – 32

2.25 Module ASO3-B Wiskunde 3 (061)

2.25.1 Instapvereisten

Geen

2.25.2 Studieduur

40 Lt AV

2.25.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen wiskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Algemene eindtermen: 1-13 (eventueel partim)

26 – 27 – 28 – 29 – 30 – 31 – 32

2.26 Module ASO3-B Wiskunde 4 (062)

2.26.1 Instapvereisten

Geen

2.26.2 Studieduur

40 Lt AV

2.26.3 Basiscompetenties

De volgende eindtermen wiskunde uit het decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs van 18 / 1 / 2002:

Algemene eindtermen: 1-13 (eventueel partim)

33 – 34 – 35 – 36

2.27 Module HUM3 Organisatie en Samenhang (076)

2.27.1 Instapvereisten

Geen

2.27.2 Studieduur

120 Lt

2.27.3 Basiscompetenties

De volgende specifieke eindtermen humane wetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs van 7 / 5 / 2004:

1 – 2 – 3 – 4 – 13 – 14 – 15 – 16

2.28 Module HUM3 Identiteit en Normering (077)

2.28.1 Instapvereisten

Geen

2.28.2 Studieduur

120 Lt

2.28.3 Basiscompetenties

De volgende specifieke eindtermen humane wetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs van 7 / 5 / 2004:

9 – 10 – 11 – 12 – 21 – 22 – 23 – 24

2.29 Module HUM3 Communicatie en Expressie (078)

2.29.1 Instapvereisten

Geen

2.29.2 Studieduur

120 Lt

2.29.3 Basiscompetenties

De volgende specifieke eindtermen humane wetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs van 7 / 5 / 2004:

5 – 6 – 7 – 8 – 17 – 18 – 19 – 20

2.30 Module HUM3 Onderzoekscompetentie Humane Wetenschappen (079)

2.30.1 Instapvereisten

Geen

2.30.2 Studieduur

160 Lt

2.30.3 Basiscompetenties

De volgende specifieke eindtermen humane wetenschappen uit het decreet tot bekrachtiging van de decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs van 7 / 5 / 2004:

25 – 26 – 27

3 Deel 3 Vakoverschrijdende eindtermen

3.1 Leren leren

Affectieve reguleringsvaardigheden

De cursisten

- 1 kunnen de oorzaak van slagen en mislukken objectief toeschrijven.
- 2 kunnen in hun leerproces rekening houden met het affectieve.

Zelfconceptverheldering

De cursisten

- 3 een positief zelfbeeld ontwikkelen op basis van betrouwbare gegevens.

Horizonverruiming

De cursisten

- 4 kunnen, rekening houdend met de eigen interesses, capaciteiten en waarden, een zinvol overzicht verwerven over studie- en beroepsmogelijkheden.

Omgevingsinvloeden

De cursisten

- 5 kunnen omgevingsinvloeden op het keuzegedrag onderkennen en er zich tegenover positioneren.

3.2 Sociale vaardigheden

Streven naar het ontwikkelen van een relationele veelzijdigheid

De cursisten

- 1 kiezen bewust relatievormen, rekening houdende met contextelementen zoals de situaties en de partners.

Streven naar duidelijke communicatie

De cursisten

- 2 communiceren doelgericht, bijvoorbeeld;
  - toetsen elkaars interpretatie en stemmen die zo nodig op elkaar af;
  - brengen de eigen gevoelens en gedachten tot uiting;
  - herkennen en gaan om met vooroordelen en uitingen van ongepaste beïnvloeding (intimidatie, manipulatie, ...).

Constructief participeren aan de werking van sociale groepen

De cursisten

- 3 helpen mee aan het formuleren en realiseren van groepsdoelstellingen door bijvoorbeeld;
  - contacten te maken;
  - te overleggen en afspraken te maken;
  - taken en functies te verdelen;
  - belangen af te wegen en te bemiddelen;
  - bij te dragen aan een goed functioneren van de groep als groep.
- 4 kunnen het belang en de mogelijke risico's aangeven van het behoren tot formele en informele maatschappelijke netwerken en kunnen de voordelen ervan gebruiken.
- 5 streven naar een evenwicht tussen eigen wensen, verlangens en belevingen, en het groepsbelang.
- 6 kunnen omgaan met hiërarchie, macht en regelgevingen.

Conflicthantering en overleg

De cursisten

- 7 hanteren conflicten door de eigen belangen te behartigen zonder hierbij de belangen, motivaties en emoties van anderen uit het oog te verliezen.
- 8 zijn bij conflicten bereid naar anderen te luisteren, hen de kans te geven zich uit te drukken, hen te respecteren, hun emotionele grenzen te respecteren, te overleggen.

3.3 Gezondheidseducatie

Leefstijl en levenskwaliteit

De cursisten

- 1 verwerven inzicht in de structuren en het beleid die de gezondheids- en welzijnszorg ondersteunen.

Zorgethiek

De cursisten

- 2 dragen zorg voor zichzelf en voor anderen zoals jongeren, ouderen, kansarmen en personen met een handicap.
- 3 tonen respect voor zichzelf en anderen zoals personen met andere geaardheid, uit andere etnische groepen, uit andere culturen en met andere denkwijzen en overtuigingen.
- 4 herkennen bij zichzelf en anderen signalen van diverse vormen van partner- en sociale druk, fanatisme, discriminatie en onverdraagzaamheid en reageren daar passend en tijdig op.

3.4 Opvoeden tot burgerzin

Democratische raden en parlementen

De cursisten

- 1 kunnen parlementen en raden (zoals gemeente- en provincieraden) situeren als belangrijke actoren in het vormgeven van de samenleving.
- 2 kunnen voorbeelden geven van politieke beslissingen die hun leven rechtstreeks beïnvloeden.
- 3 kunnen beslissingen van een raad (zoals een gemeente- en een provincieraad) of parlement kritisch evalueren door ze te toetsen aan relevante informatie, de eigen opvatting en andere opvattingen.
- 4 aanvaarden beslissingen die volgens parlementaire procedures zijn genomen.

Maatschappelijke dienstverlening

De cursisten

- 5 kunnen informatie verzamelen over de maatschappelijke opdracht, het aanbod en de werking van maatschappelijke diensten en instellingen.
- 6 kunnen hun eigen wensen of behoeften omzetten in hulp- en informatievragen.
- 7 kunnen aangeven hoe zij op deze diensten of instellingen een beroep kunnen doen en waar ze met eventuele klachten, meldingen of aanbevelingen terecht kunnen (o.m. ombudsdienst).

Wereldburgerschap

De cursisten

- 8 kunnen de rol van internationale instellingen illustreren.
- 9 kunnen met enkele voorbeelden aantonen dat de mondiale dimensie in onze samenleving steeds explicieter wordt op o.m. politiek, economisch en cultureel vlak en dat deze evolutie voordelen biedt maar ook problemen en conflicten oplevert.

3.5 Milieueducatie

Natuur- en milieubeleid

De cursisten

- 1 zijn bereid de milieureglementering toe te passen.
- 2 zijn bereid ethische normen te hanteren ten opzichte van scenario's van bijvoorbeeld economische groei, welvaartsontwikkeling, demografische evolutie en biotechnologische ontwikkeling op mondiaal vlak.

Verkeer en mobiliteit in ruimtelijk beleid

De cursisten

- 3 kunnen individueel of in groep standpunten innemen t.a.v. een probleem van ruimtelijke inrichting of landschapsbeheer en nemen kennis van het overheidsbeleid ter zake.
- 4 zijn bereid om via een constructieve inbreng invloed uit te oefenen op beslissingen, maatregelen of voorstellen die een weerslag kunnen hebben op mobiliteit, verkeer en ruimtegebruik.